

Metoda Porannego Kręgu - JESIEŃ

**Stymulacja
polisensoryczna według
pór roku**

Metoda Porannego Kręgu w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych

- **Metoda Porannego Kręgu – inaczej: Metoda Stymulacji Polisensorycznej według Pór Roku, to jedna z najbardziej popularnych metod pracy z dziećmi z głęboką niepełnosprawnością intelektualną. Jej cel główny, według Jacka Kielina, to rozwijanie komunikacji. Świat przyrody stanowi podstawę tych zajęć; stosowany w niej język znaków i symboli, powiązanych z aktualnymi porami roku, sprzyja atmosferze spotkania, jakim jest poranny krąg. Najważniejsze w zajęciach jest stworzenie atmosfery spokoju, zaufania i bezpieczeństwa, tak istotnego dla naszych wychowanków. W takiej atmosferze dzieci poznają wielozmysłowo otaczający świat, uruchamiają się ich możliwości percepcyjne, jest budowanie poczucie więzi z grupą rówieśniczą i nauczycielami. Sądzę, że stosowanie tej metody w domu może być źródłem przyjemnych doznań zarówno dla dzieci, jak i rodziców, okazją do wspólnej zabawy, bycia razem. Stałość i przewidywalność, rytualizacja czynności towarzysząca regularnie prowadzonym zajęciom, ułatwia dziecku eksplorację otaczającego świata i redukuje niepewność.**
- **Ważnym elementem zajęć jest nawiązywanie z dzieckiem kontaktu wzrokowego i dotykowego – wymawianie imienia, masaż dłoni dziecka, śpiewanie piosenki powitalnej.**

Symbole w metodzie stymulacji polisensorycznej

PORA ROKU	WIOSNA	LATO	JESIEŃ	ZIMA
KOLOR	ZIELONY	CZERWONY	ŻÓŁTY	BIAŁY, BŁĘKITNY
ZAPACH	CYTRYNOWY	RÓŻANY	LAWENDOWY	MIĘTOWY
SMAK - PRODUKTY	CYTRYNA (Z CUKREM)	KONFITURA Z ROŻY	KREM ORZECHOWY, MIÓD	HERBATKA MIĘTOWA, CZEKOLADA Z NADZIENIEM MIĘTOWYM
GŁOSKA	O	I	E	A
INSTRUMENT	BĘBENEK	GONG, GRZECHOTKA Z PIASKIEM	DZWONKI WIATROWE	TRÓJKĄT, DZWONEK
ŻYWIOŁ	ZIEMIA	OGIEŃ	POWIETRZE (WIATR)	WODA

Zajęcia metodą Porannego Kręgu mają stałą konstrukcję, przebiegają według przedstawionego poniżej schematu.

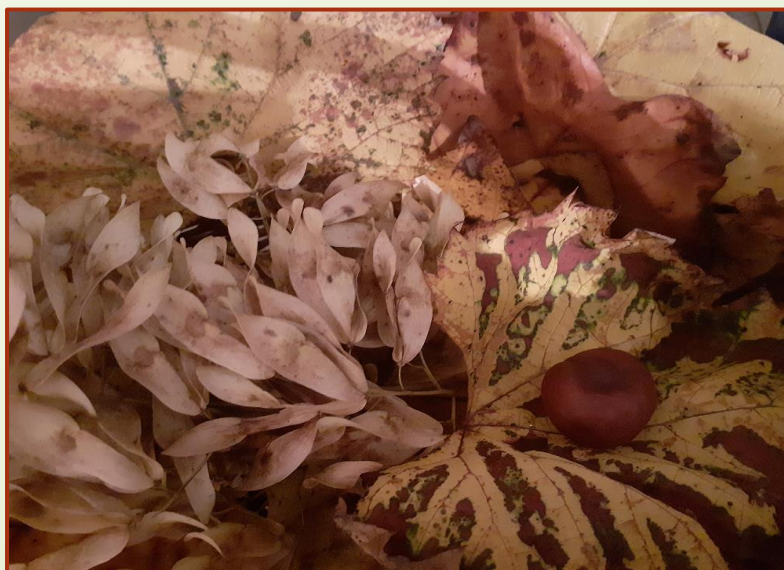
- **Zapalamy świecę, lampkę zapachową. Jesienią stosujemy zapach lawendy. Wlewamy kilka kropli olejku eterycznego do lampki zapachowej (tzw. kominek). Świeciółko jest lepiej widoczne, kiedy zasłoniemy okna (zasłony lub rolety), półcień panujący w pomieszczeniu powoduje, że dzieci bardziej odczuwają wyjątkowość zajęć, ich uwaga koncentruje się na elementach widocznych, na osobie prowadzącego.**

-
-
- **Śpiewanie piosenki powitalnej. Podczas śpiewania wymienia się imię dziecka – jak w popularnej piosence na melodię kanonu „Panie Janie”: „*Witaj Olu, witaj Olu, jak się masz, jak się masz? Teraz się witamy, w kręgu już siadamy, zajęć czas, zajęć czas.*” Podczas śpiewania piosenki masujemy dłonie dziecka, wcierając w nie delikatnie oliwkę zapachową - jesienią do oliwki dodajemy kilka kropli olejku lawendowego.**

- **Prezentujemy dzieciom konkrety związane z daną porą roku: jesienią – różnokolorowe liście, kasztany, żołędzie, jarzębinę, kalinę, nasiona klonu, sezonowe kwiaty: wrzos, astry, suchotniki. Jednocześnie krótko opowiadamy dzieciom o danej porze roku, można recytować krótkie wierszyki tematyczne, nasi wychowankowie zwykle lubią rytmiczne teksty, reagują też emocjonalnie na modulację głosu prowadzącego zajęcia. Jeżeli możliwości wzrokowe dzieci na to pozwalają, prezentujemy też zdjęcia czy ilustracje krajobrazów jesiennych, zwierząt tj. jeź, wiewiórka.**

- Na tym etapie zajęć pracujemy z żywiołem. Jesienią jest to **POWIETRZE**, którego atrybutem jest wiatr. Możemy wykorzystać wachlarz z papieru, paski bibuły przymocowane do rolki po ręczniku papierowym, większą chustę: „wachlujemy” w pobliżu dziecka, tak, by poczuło powiew wiatru. Włączamy suszarkę do włosów, wentylator, kierujemy prąd powietrza na dłonie dziecka, na liście czy paski papieru ułożone na stoliku lub na kolanach dziecka. Ewentualnie prezentujemy też popularny „wiatraczek”.

- **Demonstrujemy instrument muzyczny. Jesienią są to dzwonki wiatrowe – wydają dźwięki poruszane wiatrem. W domu czy szkole to my poruszamy nimi, możemy pomóc dziecku trzymać instrument w ręce i spowodować, by dźwięk był słyszalny. Załączam link do strony, gdzie jest opisane jak można wykonać dzwonki wiatrowe w prosty sposób.**

<http://2o2studio.blogspot.com/2013/04/8-pomysow-na-dzwonki-wietrzne.html>

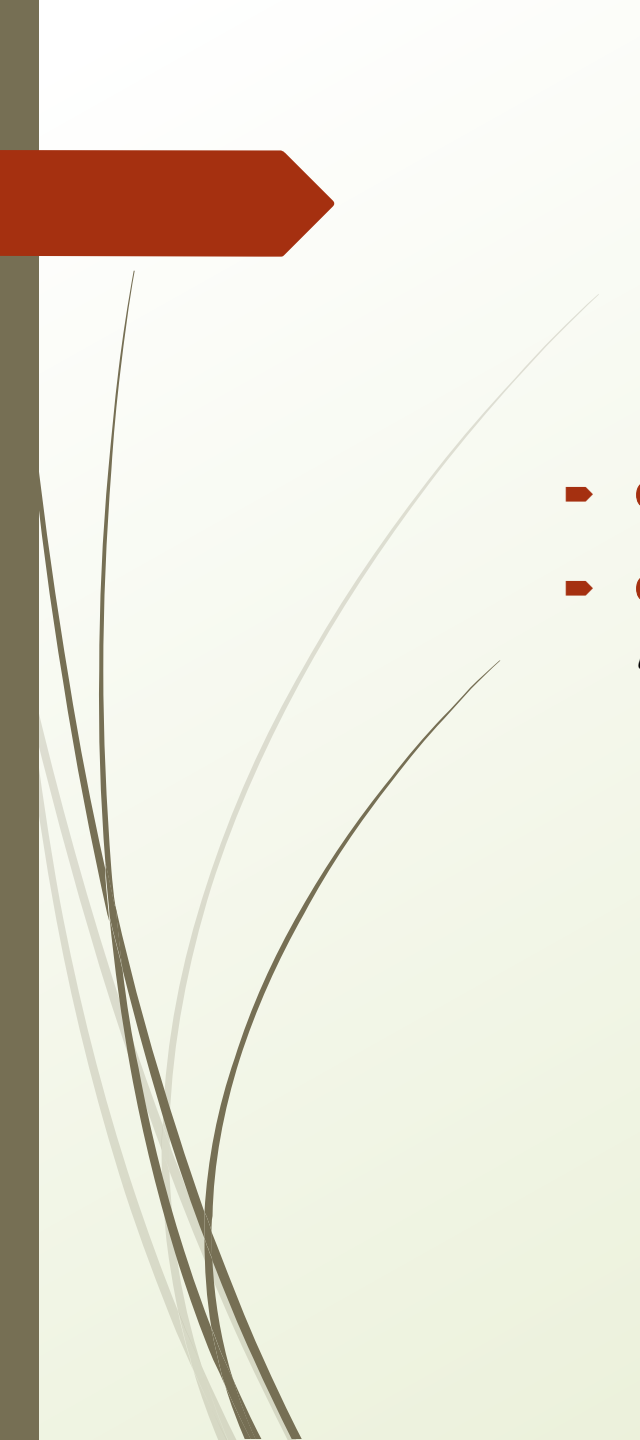

- **Zabawa kolorową chustą – kolor żółty. Kolor ten kojarzy się z jesiennymi warzywami, owocami, liśćmi. Kojarzony jest z rozpoczynającym się dniem i radością życia. Przykrywamy chustą dłonie dziecka, wraz z dzieckiem potrząsamy nią. Z młodszymi dziećmi możemy bawić się w zabawę „Jest – nie ma”. Możemy potrząsać chustą w rytm jesiennej piosenki lub utworu muzyki klasycznej, tj. „Cztery pory roku - Jesień” A. Vivaldiego, czy „Walc złotej jesieni” W. Kilara. Przykłady piosenek do zastosowania w zajęciach:**

„Tańcowała jesień” <https://www.youtube.com/watch?v=LmomfJnHV3g>,
Monika Kluza „Jesień, to już jesień” <https://www.youtube.com/watch?v=AahWMIfsnz0>
Bratanki „Idzie jesień” <https://www.youtube.com/watch?v=zHhupPZrkzk>
Jesienne cza-cza-cza <https://www.youtube.com/watch?v=dgzjLpSwMFo>

-
-
- **Zaciemnienie pomieszczenia, podchodzenie do dziecka z lampką (latarką), wypowiadanie jego imienia. Zachęcanie do wokalizowania, głoska: „e”**
 - **Zastosowanie bodźców węchowych i smakowych: zapach lawendy do powąchania, krem orzechowy, miód – do spróbowania. Uwaga, produkty te bywają alergenami, jeżeli nasze dziecko jest na nie uczulone, wymyślmy coś w zastępstwie, np. powidła śliwkowe.**
 - **Zakończeniem naszych zajęć jest zgaszenie lamki zapachowej. Teraz dziecko potrzebuje chwili odpoczynku, najlepiej w wygodnej dla niego pozycji leżącej. Można włączyć spokojną muzykę relaksacyjną – śpiew ptaków, szum wody, dźwięki natury. Odpoczynkowi może towarzyszyć masaż, opowiadanie bajki. Metoda Porannego Kręgu jest częścią zajęć atrakcyjną dla naszych wychowanków i zachęcam do stosowania jej również w warunkach domowych, szczególnie w okresie, kiedy dziecko nie uczestniczy w zajęciach na terenie placówki.**

-
- **Opracowała:** Magdalena Sączewska, nauczyciel grup rewalidacyjno-wychowawczych
 - **Opracowano na podstawie:** *Rozwój daje radość. Terapia dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim*, J. Kielin (red.), GWP, Sopot 2014